

GENOMIKESKUSTYÖRYHMÄN ARVIOMUISTIO

TEKESIN/BUSINESS FINLANDIN (BF) LAUSUNTO

1. YLEISTÄ

Busine'ss Finlandin lausunnossa olemme keskittyneet erityisesti arviomuistion kysymyksiin liittyen suoriin yritysvaikutuksiin sekä alan ekosysteemin kehittymiseen Suomessa. Genomikeskuksen perustaminen ja sen lainsäädännöllisen pohjan rakentaminen nähdään erittäin tärkeänä terveysalan T&K&I- ja yritystoiminnan kehittymisen kannalta. Terveysalueen ekosysteemin uudistuminen on vahvassa murroksessa ja perinteisten SOTE-palvelu-, lääke- ja terveysteknologiayritysten lisäksi toimijakenttä on monimuotoistunut kattamaan niin uudistuvaa IT-alaa, vakuutusala, peliteollisuutta sekä hyvinvointisektorin kuluttajaliiketoimintaa. Digitalisaatio ja datapohjainen alustatalous luovat pohjaa aivan uudentalaiselle globaalille liiketoiminnalle sekä tutkimusyhteistyölle, jonka vaikutukset näkyvät myös kansallisten terveyspalvelujen rakentamisessa.

2. YRITYSVAIKUTUKSET

- BF kannattaa keskitettyä mallia, jonka arvioidaan tulevan taloudellisesti edullisemmaksi kuin hajautetun mallin. Tärkeätä on kuitenkin rakentaa toimiva kansallinen yhteistyö sairaanhoitopiirien (jatkossa SOTE-alueiden) ja etenkin biopankkien kanssa.
- BF:n keskeisenä strategisena tavoitteena on houkuttelevan ekosysteemin rakentaminen, joka edistää niin yritysten kasvua kuin investointien houkuttelua Suomeen. Genomikeskus nähdään yhtenä merkittävänä T&K&I-infrastruktuurin osana mikä vahvistaa Suomen asemaa kansainvälisesti terveysalan edelläkävijänä etenkin biolääketieteen alalla mutta myös kansallisen SOTE-palvelujärjestelmän uudistajana. Genomikeskuksen rooli ja välilliset vaikutukset yritysten liiketoiminnan kehittämisessä sekä investointien houkuttelussa nähdään näin ollen erittäin tärkeänä
- Aiheutuuko ehdotuksista esteitä, rajoitteita tai vääristymiä yritysten väliseen kilpailuun? Tämän hetkiseen lakiluonnokseen ja tietoon Genomikeskuksen toiminnasta pohjautuen emme näe, että ne aiheuttaisivat vääristymisiä, esteitä tai rajoitteita kilpailuun.
- Miten ehdotukset vaikuttaisivat mielestänne uusien yritysten pääsyyn markkinoille ja yritysten kilpailukeinojen, kuten hinnoittelun, laadun ja mainonnan käyttöön? Me-kuva Suomesta ulkomaille. Yritysten näkyvyyttä tätä kautta voisi lisätä.
- Edistäisivätkö tai estäisivätkö ehdotukset yrittäjyyttä ja yritysten kasvuedellytyksiä? Miten? Yrityksille tuotteittensa testaukseen test bed -tyylistä testaus mahdollisuutta.
- Vaikuttavatko ehdotukset yritysten investointeihin ja niiden edellytyksiin? Kyllä
- Miten yritykset hyötyvät terveyden ja hyvinvoinnin alueen ekosysteemistä?
 - o Yritykset verkottuvat, löytävät yhteistyökumppaneita ja asiakkaita
 - o Ekosysteemi mahdollistaa pilotoinnit ja referenssiasiakkuudet
 - o Rahoitus ja asiantuntija-apu, kansainvälinen liiketoimintamentorointi
 - o Sijoitusten keskittyminen, Suomen näkyvyyden kasvaminen

- Edistävätkö ehdotukset innovaatiotoimintaa eli uusien tuotantomenetelmien, tuotteiden ja palveluiden kehittämistä? Kyllä
 - Onko ehdotuksilla vaikutuksia yritysten kansainväliseen kilpailukykyyn?
Selkeät kansalliset rakenteet, vastuut, koordinoitupalvelu sekä selkeä lainsäädäntö tekevät investoinnit Suomeen helpommaksi. Tämän nähdään edistävän niin tutkimustoimintaa kuin yritysten suoria investointia
 - Miten yritysten palveluiden laatua tulisi tai voitaisiin säädellä, jotta yksilöt voisivat luottavaisin mielin hyödyntää heille tarjottavia tuotteita ja palveluja ja jotta uuden alan maine ja arvo muodostuisivat asianmukaisiksi?
 - o Yritysten tulee noudattaa voimassa olevia regulaatioita T&K&I- ja tuotantotoiminnassaan.
 - o Regulaation päivitystarve arvioitava?
 - o Kansalais- ja vaikuttavuusviestintään panostettava
 - Onko ehdotuksella vaikutuksia Suomeen kohdistuviin kansainvälisiin investointeihin? Näkisimme, että tämä edistäisi merkittävässä määrin investointien saamista Suomeen.
 - *Vaikutukset tutkimustoimintaan*
 - Miten ehdotukset vaikuttaisivat tutkimustoimintaan?
Edistää
 - Onko ehdotuksella vaikutuksia kansainväliseen tutkimusyhteistyöhön?
Lisää Suomen houkuttelevuutta tutkimuskumppanina
 - Huomioiko ehdotus mielestänne avoimen tutkimuksen kansalliset ja eurooppalaiset linjaukset?
3. LAUSUNNONANTAJAT
- o Minna Hendolin, kehitysjohtaja, Business Finland
 - o Harriet Gullstén, asiantuntija, Business Finland
 - o Outi Tuovila, asiantuntija, Business Finland